

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis Universa, Complectens Omnia Morum Præcepta, Et Principia Decisionis Omnium Conscientiæ Casuum, Suis Quæque Momentis Stabilita

Ad usum Parochorum, & Confessariorum

Continens Tractatus de Conscientia, de Legibus, de Peccatis, de Virtutibus
Theologicis, de Religione, & Beneficiis. Adjunctis in hac editione
Propositionibus ad hanc usque proscriptis

Antoine, Paul-Gabriel

Ingolstadii, 1734

VD18 90392140

Q. 3. An Dispensatio sine justa causa scienter data, valida est?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40986

dispensationem rectè dari, quando Lex, quæ communitati expedit, huic personæ non expedit propter periculum mali, vel impedimentum majoris boni.

Q. 3. *An dispensatio sine justa causa scienter data, valida est?*

Resp. I. Ex communi Theologorum sententia est valida, quamvis illicita, si detur à Legislatore, vel ab ejus successore, aut Superiore. Quia obligatio Legis positivæ, sicut ipsa Lex, ut sit, & ut perseveret, pendet à libera voluntate Legislatoris, & à libera applicatione juris, quod habet ad obligandum: ergo etiam pendet à libera voluntate succedentis cum æquali potestate, & à fortiori Superioris. Ergo si Legislator, vel ejus successor, aut Superior non vult subditum Lege obligari, revera non obligatur. Et verò Legislator potest sine justa causa tollere obligationem Legis respectu omnium, ipsam Legem abrogando: ergo à fortiori potest illam tollere respectu aliquorum in certis casibus, dispensando cum illis, licet remaneat respectu aliorum.

Equidem Legislator non potest ferre Legem sine justa causa, quia non potest sine justa causa obligare subditos. At potest, etiam sine justa causa, non obligare; nam ad hoc sufficit, quòd obligare velit.

Ergo

Ergo cum Legislator possit sine justa causa nolle obligare, potest etiam sine justa causa non obligare.

Resp. II. Invalida est dispensatio sine justa causa data ab inferiore, & delegato, *Ita omnes teste Suarez.* Quia inferior, & delegatus non habet potestatem dispensandi sine justa causa: nam Superior non censetur talem potestatem ei concedere, cum id non possit licite; non enim censetur velle peccare. Non minus autem peccaret Superior, si inferiori concederet potestatem dispensandi sine justa causa, quam si ipse sine ea dispensaret. Porro hoc est discrimen inter Superiorem, & delegatum, quod Superior habeat ex vi muneris sui potestatem dispensandi, & Lex pendeat ab ejus voluntate: at delegatus non habet potestatem nisi eam, quam Superior ei concedit.

Hinc Episcopus justa causa deficiente invalidè dispensat in Lege jejunii, abstinentiæ, &c. *Covar. Nav. Sylvest, & alii.*

Q. 4. An licet uti dispensatione Valide sine justa causa obtentâ?

Resp. Non licet, sed subditus eâ utens peccat, eâdem specie peccati, cujus est violatio illius Legis. Quia quamvis non amplius obligetur ex vi Legis humanæ ad actionem, vel omissionem per illam præscrip-